

Lydfortælling om Bliv Faglært

Velkommen til Kompetencesekretariatets lydfortælling. I det her afsnit løfter vi sløret for en spritny indsats. Det er en indsats, som skal gøre det muligt for statslige arbejdspladser at få støtte til at dække nogle af de udgifter, der er forbundet med at sende medarbejdere afsted på faglært uddannelse. Mit navn er René, og ved siden af mig sidder Sølvig. Vi er begge konsulenter i Den Statslige Kompetencefond, og vi er med til at lave indsatsen Bliv Faglært.

Ja, velkommen til den her lille snak om den nye indsats. Vi har glædet os rigtig meget til at løfte sløret for, hvad den drejer sig om, så rigtig mange forhåbentlig kan få gavn og glæde af den her nye mulighed. Hvis man starter med at se på, hvad er det egentlig, som det helt grundlæggende handler om, den indsats, så var det, som René sagde, at man kan få støtte til at få dækket den forskel, der er mellem en elevløn og den løn, man har normalt, når man deltager i en faglært uddannelse. Og det er simpelthen noget af det, som vi vil prøve at få lidt ud nu.

Hvordan kan man komme i betragtning, og hvad er det for nogle uddannelser, det kan dækkes? Det at sende medarbejder afsted på en faglært uddannelse, det er jo noget, medarbejderne selv, men også arbejdskassen kan have en interesse i. For det første, så kan det jo være rigtig godt for medarbejderne, at man får papir på det, man kan. Det er også en mulighed for at styrke ens jobmuligheder i fremtiden. Og hvis man skal se på det fra arbejdspladsens vinkel, jamen så kan det være en fordel at få sendt medarbejder afsted, fordi at man øger kompetenceniveauet på arbejdspladsen.

Derudover så er det jo også muligt med indsatsen for arbejdspladsen, at få dækket nogle af de udgifter, der kan være, når man sender en medarbejder afsted på faglært uddannelse. For tit, så vil medarbejderne jo overgå til et elevlønsforhold. Det vil sige, at der er faktisk et løntab forbundet med det fra arbejdspladsen. Det som indsatsen gør muligt, det er faktisk, at arbejdspladsen kan få lønrefusion, det vil sige, at de kan få dækket det løntab, de måtte have. Og ja, så har jeg også hørt om arbejdspladser, som har gået ind i at få flere faglærte, som siger, at vi kan da se det på bundlinjen bagefter, for vi behøver ikke at ringe efter en håndværker mere, når der skal skiftes et blandingsbatteri, nu kan vi selv klare det. Eller vi kan faktisk tage nogle flere opgaver, vi kan arbejde mere fleksibelt, for nu kan jeg også bistå i receptionen, fordi jeg har fået nogle nye kompetencer, som jeg ikke havde før. Så alene det er ikke direkte det, indsatsen jo støtter, men det er så nogle fordele, man kan have, også som arbejdsplads, i forhold til, at der er flere, der får nogle bredere kompetencer.

For at man kan søge den her indsats, så skal man have været ansat to år i staten. Og det behøver ikke at være på den samme arbejdsplads, det kan også være på forskellige arbejdspladser. Derudover så skal man også være fyldt 25 år. Og så skal man også være ansat på en overenskomst under det, der hedder OAO, som er Offentlige Ansattes Organisationer. OAO-området dækker de faglige organisationer, som man i gamle dage ville kalde LO-forbundet. Det kunne være sådan noget som 3F, HK, Korporalforeningen, Metal, Dansk Fængselsforbund og lignende.

I den her indsats, så er det muligt at få støtte til to forskellige typer af uddannelser. Dels så kan man få støtte til en erhvervsuddannelse, det er også det, man kalder en EUV, altså en erhvervsuddannelse for voksne. Men det er også muligt at få støtte til det, vi kalder et på vej til-forløb. Og det kan være et forløb, som kvalificerer en til at tage en erhvervsuddannelse på et tidspunkt. Et på vej til-forløb, det er lidt som navnet antyder, et uddannelsesforløb, som leder på vej til at blive faglært, men hvor man ikke nødvendigvis når helt til et faglært niveau. At blive faglært, det vil altså kræve, at man afslutter en erhvervsuddannelse. Man kan også kalde et på vej til-forløb for en form for uddannelsespakke, som kan bestå af flere fag eller kurser, som alle sammen kan godskrives i forhold til den erhvervsuddannelse, som forløbet sigter mod. De giver med andre ord merit til den erhvervsuddannelse, man gerne vil tage.

Ja, men inden man når dertil, så skal man jo også have styr på, hvad det egentlig er, man gerne vil uddannes indenfor. Det er jo en vigtig beslutning. Det er udover, jeg vil gerne være faglært, jeg vil gerne have papir på mine kompetencer, så er det jo også at finde ud af, hvad er det så for en uddannelse, der er relevant. Og det handler det jo om at tale sammen oppe på arbejdspladsen. Leder og medarbejdere, tillidsrepræsentanter og kolleger, kan man måske også blive inspireret af og sige, der har prøvet det før måske, men hvad er det for en uddannelse, der passer til de kompetencer, jeg har. Man kan også sige, der findes rigtig mange forskellige erhvervsuddannelser. Og det er jo forskelligt, hvad der kan være relevant for den enkelte medarbejder. Udgangspunktet skal jo helst være, at det skal være en uddannelse, som er relevant for både medarbejderen selv, men også for den arbejdsplads, man er på. Når man har det, så er det jo med at finde ud af, hvad er det så for en skole, man kan tage uddannelsen på. Sådan så man kan måske få noget information, man kan måske få et møde, de holder også tit et informationsmøde, man kan komme på besøg og finde ud af, hvad det handler om.

Når man har fundet ud af det, jamen så er det den skole, der laver en afklaring på, hvordan kan en konkret uddannelse komme til at se ud for mig. Det vil sige, man får en snak med en uddannelsesvejleder om, hvilke fag man mangler, hvilke fag man skal tage, og hvor lang tid det vil tage at blive faglært med de ting, man nu kommer med i bagagen. Måske har man en anden uddannelse fra tidligere, måske er man gået i gymnasiet, eller taget noget på HF eller et eller andet, så man så kan få godskrevet i den nye uddannelse.

Når man har fundet ud af, hvad er det så egentlig for en uddannelse, der kunne være relevant for mig, så er der tre forskellige ting, man skal have styr på. For det første, så skal man kende varigheden af uddannelsen. Det vil altid fremgå den uddannelsesaftale, man indgår. For det andet, så skal man også vide, hvad er det for en uddannelse, og hvilken elevløn, man kan få på den pågældende uddannelse. Det kan variere lidt, men det er også noget, skolen kan hjælpe med. Eller også, så kan man gå ind på vores hjemmeside. Der er et link, hvor man kan finde ud af, hvad er så egentlig elevlønnen på den pågældende uddannelse.

Eller man kan spørge sin fagforening. Og den tredje og sidste ting, man skal kende, og det gør de fleste, det er jo faktisk, hvad er så egentlig ens ordinære løn? Hvad er det for en løn, man normalt får? Og grunden til, at man skal kende de ting, det er fordi, det man kan få støtte til, det er faktisk forskellen mellem den elevløn, man får, når man er på uddannelse, og den løn, man normalt ellers modtager. Og det er sådan set det, man kalder en lønrepræsentation. Og det er faktisk ret meget, vi lægger op til, man skal have afklaret, inden man kan gå i gang med at

blive faglært eller være på vej til.

Men når først det er klaret, og man ved, hvilken uddannelse man vil søge på, og man ved, hvor lang tid det tager, og man har fundet sine lønsedler frem, og ved, hvad man får i løn, så er det ikke så svært at søge om støtte. Fordi det svarer sådan lidt til den blanket, man skal udfylde på vores hjemmeside, at ligesom hvis man køber noget på nettet, der er nogle få trin, man skal igennem. Man skal udfylde nogle oplysninger, men rigtig meget er udfyldt på forhånd, så man skal bare klikke sig igennem. Og det kan udfyldes både af den, der gerne vil være faglært, det kan udfyldes af lederen, eller måske en tredje person. Altså, det kunne være HR hjælper med sådan nogle ting, eller en i økonomi, eller noget andet. Det vigtige er her, at man er enige om, at man vil søge om støtte. Og så sidder vi jo også i Kompetencesekretariatet altid klar til at rådgive, når man er så langt, så man er parat til at søge støtte. Hvis man er i tvivl, så er der jo rigtig mange steder, hvor der også kan hente hjælp. Man kan for eksempel kontakte en erhvervsskole og høre, hvad har de egentlig af forskellige uddannelser på programmet. Der findes også en rigtig god hjemmeside her, uddannelsesguiden.dk. Der kan man finde alle typer uddannelser. Og så plejer vi også nogle gange at sige til folk, at det kan være en rigtig god idé, at kontakte det, der hedder e-vejledningen.dk. Der sidder en masse uddannelsesvejledere, de sidder altid klar til at hjælpe, og de kan svare på spørgsmål enten via chat, man kan også ringe til dem, eller man kan også bare skrive en mail til dem. De sidder altid klar til at hjælpe. Det kan også være, at ens faglige organisation kan hjælpe til at inspirere til, hvad der kunne være relevant. I praksis, så kan man gå ind på blivfaglært.dk. Der kan man læse mere om indsatsen, men der er også link til ansøgningskemaet.

Eller hvis man kender vores almindelige hjemmeside, kompetenceudvikling.dk, så kan man også blive guidet den vej videre. Der ligger også forskellige vejledninger til, hvordan man søger, og der ligger også en masse links, hvor man kan få lidt inspiration til de forskellige uddannelser, der måske kunne være relevante for en. Og man vil også kunne se nogle historier fra nogen, der har været igennem det her. Nogle små film og nogle små historier fra andre statslige medarbejdere, der har taget springet og blevet faglærte. Et eksempel kunne være Kate, som er uddannet fængselsbetjent, som efterfølgende uddannede sig til gartner.

Case: Kate blev anlægsgartner

Jeg arbejdede i Kriminalforsorgen i april 1993. Var så færdiguddannet i 1996 som betjent. Og har så i 10 år gået som betjent på de forskellige afdelinger. Og så skulle der ske noget. Da jeg startede i Kriminalforsorgen, der havde man det, der hedder en 4-dels struktur. Hvor man både skulle sagsbehandle de indsatte, fritiden med de indsatte, og arbejde med de indsatte. Og det var så i arbejdsdriften. Og der fik jeg chancen for at komme ned på vores depot dengang. Det var meget hyggeligt, men jeg havde ikke så meget med de indsatte at gøre. Det ville jeg gerne.

Så på et tidspunkt blev der en stilling nede i vores gartneri. Og den valgte jeg at søge. I håb om, at jeg kunne få den. Også fordi det passede godt i mit privatliv. Med børnene. Det lykkedes mig at få vores stilling i haven. Og der startede jeg så ude i 2003. Og har så gået og været rigtig, rigtig glad for det udendørs. Og kan hjælpe folk til en mere normal hverdag end ellers. Vi havde muligheden for at tage nogle AMO-kurser i 2003, 2004 og 2005. Og det var rigtig, rigtig godt. Så der

sker jo noget i sådan nogle store koncerner her. Så i, jeg tror det var omkring 2011 eller sådan noget, så skulle vi allesammen kompetenceudvikles. Og der fandt man ud af, at vi faktisk var nogle stykker, der gik ude i arbejdsdriften, der ikke havde en faglig uddannelse. Og blev faktisk tilbudt af Kriminalforsorgen, at de ville give os den her faglige uddannelse, hvis vi ønskede det. Så vi var faktisk to kollegaer, der ikke var uddannet gartnere, som fik muligheden for at tage lederuddannelsen i Roskilde. Og fordi vi netop havde gået med det i så mange år på daværende tidspunkt, så fik vi faktisk også merit. Så vi i stedet for at en anlægsgartneruddannelse tager 3-4 år, så gjorde vi det faktisk på to. Så vi havde meritten.

Og det betød så også, at vores arbejdsplads heroppe faktisk blev vores læreplads. Så når man ikke var på skolen i skoleforløb, så var vi faktisk heroppe og kunne få lov at lave tingene heroppe. Prøve tingene af indtil svendepøven. Så vi har faktisk taget vores uddannelse heroppe i de her meget fantastiske omgivelser, der er her. Det her er et gammelt kort over området. Det giver jer en idé om, hvor stort det er. Vi står her lige nu. Det herude, det er vores fodboldbane. Det hernede, det er der, hvor tjenestebymen lå og ligger.

Og alt det her, det er noget, der bliver holdt. Arealet heroppe, det svarer til 30 fodboldbaner. Det er rigtig meget at holde. Men som I kan se, når vi kommer ind, så er det meget parkanlagt. Det er græs, det er træer, og det er selvfølgelig fordi, vi er i en skov. Vi har selvfølgelig også nogle bede og nogle ting. Men det primære, det er natur. Jeg skulle også i en skov. Bevise overfor fængslet, overfor huset. Jamen, vi vil det her. Så det var også en motivation, at man fik løn under uddannelsen. Det er en trykthed, det er en base.

Og det var fantastisk, at man gik med til det. Det hold, jeg var på, var et voksent hold. Det var alle sammen nogen, der arbejdede med tingene i forvejen. Det var ikke en ungdomsklasse. Det var voksne mennesker, så det gjorde også noget ved os, at det var et voksent miljø, vi var i. Det var folk, der ville det her. Så det var ualmindeligt dejligt at have den med i bagagen. Det er en sikkerhed, at man har papir på det, man kan. Fordi skulle man blive træt af det job, man har nu, så kan jeg jo skifte et job, hvis det er det, jeg føler for. Men i det hele taget, det at man har papir på, at man kan noget, det er faktisk en ualmindelig rar følelse at have. Det giver rigtig meget selvværd.

At man har et bevis på, at jeg kan mit fag. Det har i hvert fald været vigtigt for mig. Jeg synes, det var meget berigende, at jeg kunne få en ekstra uddannelse ved at passe mit arbejde. Vi har i hvert fald haft fuld støtte fra vores arbejdspladser op. Det er jo en betalt uddannelse, kan man sige. Vi fik jo alt betalt. Det var med fuld løn. Så jeg har jo på intet tidspunkt mærket, at jeg har taget en uddannelse, udover at jeg har gjort det, der i forvejen interesserede mig. Så det har jo været en win-win for mig, at jeg kunne få papir på det, jeg godt kan lide at lave. Hvis jeg blev spurgt i dag, om jeg ville gøre det, så svarede jeg ja. Det ville jeg. Det betyder bare noget for ens selvværd også. Og det er bare rart, at man har en faglig uddannelse. Det er bare givende. Og blev jeg budt det igen, så sagde jeg tak en gang til. Det gjorde jeg. Gør det.

Nu kommer vi nede til administrationen. Hvor blandt andet Michael er. Ind til deres vaskeri. Så når man skal over og vaske tøj og sådan noget, så får man følelsen af, at man går ind i en have. Der er nogle liljepalmer.

Herovre, der har vi nogle syrener. Så det dufter. Når man går ind til købmanden

der, så går man ind i et bed af duft. Og velvære her. Det er jo forbudt heroppe, for dem, der bor her, at plukke blomsterne. Men det er det så ikke alligevel, fordi vi har lavet området til dyrene, til bierne, til insekterne. Hvor vi har nogle stavler, som man må gå ned og plukke. Og det får simpelthen lov at være vildt. Vi tænker over, hvor vi sætter tingene og hvad det er for nogle ting. Så årstiderne heroppe, det betyder rigtig meget. Så går vi ind til Michael. Han er hjemme. Jeg kan se ham herfra. Lad os gå ind til en ung mand. Han er lige der. Du har gæster.

Jeg hedder Michael Bjergaard, og jeg er enhedschef i Horserød. I dagens Danmark er det bare sådan, at man kan ikke noget, før man har papir på det. Der er meget godt ufaglært arbejde, som også har god værdi. Men meget ofte er det jo også i myndighedssammenhæng og i professionelle virksomheder sådan, at hvis man skal lave noget, som man også kan stå inden for kvalitetsmæssigt, så skal der altid være en faglighed bag, som ligesom har en form for ansvar, som man ikke ryger ud af et eller andet projekt, hvor det så viser sig, at man faktisk lavede noget, som man ikke havde styr på bagefter. Og særligt i det offentlige har vi jo en stor forpligtelse til, at der ikke sker et eller andet, som ikke måske, at man for eksempel inden for gartnerfaget kommer til at lave et godt projekt, men som udrydder en eller anden truet dyreart, som vi ikke vidste var i jorden, eller hvad ved jeg. Det kan også være, at man kommer til at grave noget over, man ikke må eller i den dur. Så der er noget faglighed, der skal være dokumenteret, før man også må lave nogle bestemte opgaver. Lønkomensationen er utrolig vigtig for virksomheden, fordi det giver os en mulighed for at sende folk lidt mere afsted, for ellers så skal vi ud og finde pengene til det et andet sted, og det kan gå ud over driften, og de hensyn, der er, der skal afvejes der, kan godt være svære at tage. Så det er meget afgørende for, hvor mange man sender afsted på efteruddannelse, at der er en eller anden form for komensation.

Men så derudover så betyder det jo også noget for den enkelte selvfølgelig, at man får nogle kompetencer, som man rent faktisk kan bruge også andre steder i, hvis man får lyst til at skifte arbejdsplads. Og udover det har det sparet os for en masse penge, fordi vi nogle gange har skulle bruge fagligheden, som vi ikke selv har, ved at købe den eksternt, så giver det bare nogle glade medarbejdere, og det giver noget værdi for virksomheden, så det kan jeg kun anbefale til alle. Vi har været meget, meget glade for det.

Outtro

Vi håber jo at høre fra jer og selvfølgelig ikke mindst at se nogle ansøgninger om støtte til alle de her superspændende faglærte uddannelser. Vi høres ved!